

OBSAH.

Úvodem	1
------------------	---

Část první.

O STAVU DUCHOVNÍM VŮBEC.

Díl I. Vstup do stavu duchovního.

Čl. 1. Pojem stavu duchovního	1
1. Etymologie	1
2. Postřižiny (prima tonsura)	2
3. Stupně a počet svěcení	2
4. Svátost svěcení	3
5. Hierarchie	3
Čl. 2. O světiteli kleriků	4
1. Řádný světitel	4
2. Mimořádný světitel	5
3. Vlastní biskup	5
4. Propustný list	6
5. Okolnosti dimisorií	7
Čl. 3. Osobní způsobilost svěcencova	8
1. Pokřtěný muž	8
2. Svobodná volba stavu	8
3. Mravní příprava	9
4. Zákonné stáří	9
5. Vědecká příprava kleriků	9
6. Zákonná mezidobí	10
Čl. 4. Nárok duchovních na výživné (titulus ordinationis)	11
1. Vývoj práva	11
2. Právo platné	12
3. Titul stolní	13
Čl. 5. O překážkách svěcení povšechně	14
1. Pojem iregularity	14
2. Druhy iregularity	15
3. Seznam iregularit	16
Čl. 6. Rozbor překážek	17
1. Irregularitates ex defectu	17
2. Irregularitates ex delicto	19
3. Impedimenta simplicia	22
Čl. 7. Odklizení překážek	25
1. Bez dispense	25
2. Papežská dispense	25
3. Právo biskupovo	26
4. Právo zpovědníkovovo	26
5. Vykonavatel papežského reskriptu	27

6. Trvalé delegace	27
Čl. 8. Obřadnosti svěcení	28
1. Listinné výkazy	28
2. Zkoušky	29
3. Veřejné ohlášky	29
4. Duchovní cvičení	30
5. Obřad	30
6. Dni svěcení	31
7. Místo svěcení	31
8. Zápis o svěcení	32
Čl. 9. O příslušnosti duchovních k diecési	33
1. Inkardinace	33
2. Exkardinace	33
3. Řeholní klerikové	34
Čl. 10. Návrat do stavu laického	36
1. Dobrovolné vystoupení	36
2. Dekret Svaté Stolice	37
3. Soudní výrok	37
4. Degradace	37
5. Návrat do stavu duchovního	38

Díl. II. Zvláštní právo duchovních.

Úvodem	38
Čl. 1. Výsady stavu duchovního	39
A. Privilegium canonis	39
1. Původ výsady	39
2. Podmět výsady	40
3. Platné právo	40
4. Státní sankce trestní	40
B. Privilegium fori	41
1. Starší právo	41
2. Ztenčení výsady	41
3. Platné právo	42
C. Privilegium immunitatis	43
1. Dějiny imunity	43
2. Právní podklad výsady	44
3. Právo československé	44
D. Privilegium competentiae	46
1. Právo kanonické	46
2. Právo civilní	46
Čl. 2. Kladné povinnosti duchovních	48
1. Zbožný život	48
2. Kanonická poslušnost	48
3. Vytrvalé studium	49
4. Celibát a čistota	51
5. Společný život	53
6. Kanonické hodinky	54
7. Duchovní stejnokroj	55
Čl. 3. Záporné povinnosti duchovních	58
1. Povinné ručení	58

2. Zaměstnání a zábavy stavu odporující	58
3. Nevhodná zaměstnání pro duchovní	60

Díl III. O církevních úřadech a obročích.

Úvodem	65
Čl. 1. Pojem a druhy církevního úřadu a obročí	65
1. Církevní úřad	65
2. Církevní obročí	66
3. Druhy církevních úřadů a obročí	67
4. Přednostní právo	68
5. Kanonické založení obročí	69
6. O právních změnách obročí	70
Čl. 2. Obsazování úřadů a obročí	72
1. Pojem kanonického obsazení	72
2. Udělovatel úřadu (papežské rezerváty)	73
3. Čekatel úřadu	74
4. Věcné podmínky pro získání úřadu	75
5. Vliv státu na obsazování úřadů	76
Čl. 3. Volební a postulační právo kanonické	78
1. Pojem kanonické volby	78
2. Volební lhůta	79
3. Svolání voličů	79
4. Právo voličů	79
5. Skrutinium	80
6. Výsledek volby	81
7. Kompromis	81
8. Souhlas zvoleného	81
9. Potvrzení volby	82
10. Postulace	82
Čl. 4. Podací právo patronovo	83
1. Pojem patronátu	84
2. Dějiny patronátu	84
3. Druhy patronátního práva	85
4. Nabývání práva	85
5. Práva patronova	86
6. Výkon práva podacího	87
7. Věcná břemena patronova	87
8. Zánik patronátu	88
9. Odstranění práva patronátního	88
10. Státní právo patronátní	89
Čl. 5. Ztráta církevních úřadů a obročí	91
1. Zřeknutí	91
2. Sesazení	92
3. Správní odstranění	93
4. Přeložení	94
5. Záměna obročí	94
6. Státní předpisy	95

Část druhá.

VYKONAVATELÉ VLÁDNÍ MOCI V CÍRKVI.

Úvodem	96
Díl I. Papež a jeho pomocné úřady.	
Čl. 1. Papežův primát	97
1. Založení primátu	97
2. Obecné uznání primátu	98
3. Právní obsah primátu	99
4. Bludné názory o primátu	100
Čl. 2. Obsazení stolce papežského	101
1. Uprázdňení úřadu	101
2. Označení nástupce	102
3. K dějinám volby papežské	102
4. Po čas sedisvakance	104
5. Voličové	104
6. Způsob volby	105
7. Vady při volbě papežské	105
8. Přijetí volby a korunovace zvoleného	106
9. Výsady a odznaky papežovy	107
Čl. 3. Výhradní práva papežova (causae maiores)	108
1. Obor věroučný	108
2. Bohoslužby	109
3. Zákonodárství	110
4. Soudnictví	111
5. Majetkové právo	111
Čl. 4. Obecný sněm církevní	112
1. Pojem sněmu obecného	112
2. Seznam sněmů obecných	113
3. Papež a sněm	113
4. Sněmovníci	114
5. Sněmovní usnesení	115
Čl. 5. O kardinálech římské církve	115
1. Vývoj právního zřízení	116
2. Stupně kardinálské hodnosti	116
3. Jmenování kardinálů	117
4. Úkoly kardinálů	118
5. Výsady kardinálů	119
6. Odznaky kardinálů	120
Čl. 6. O římské kurii	121
1. Pojem papežské kurie	121
2. Zaměstnanci kurie	122
3. Dějiny kurie	123
4. Jednací řád papežské kurie	125
Čl. 7. Obor působnosti římských kongregací	126
1. Congregatio Sancti Officii	126
2. Congregatio consistorialis	128
3. Congregatio de disciplina Sacramentorum	129
4. Congregatio Concilii	129

5. Congregatio negotiis religiosorum sodalium praeposita	130
6. Congregatio de propaganda Fide	132
7. Congregatio sacrorum rituum	133
8. Congregatio caeremonialis	134
9. Congregatio pro negotiis ecclesiasticis extraordinariis	135
10. Congregatio de seminariis et universitatibus studiorum	135
11. Congregatio pro ecclesia orientali	136
Čl. 8. Papežské soudní dvory (Tribunalia)	137
1. Sacra Poenitentaria	137
2. Sacra Rota Romana	139
3. Signatura Apostolica	140
Čl. 9. Výpravní úřady papežské (Officia)	141
1. Cancellaria Apostolica	142
2. Dataria Apostolica	142
3. Camera Apostolica	143
4. Secretaria Status	144
5. Secretaria brevium ad principes	144
6. Secretaria epistolarum latinarum	144
Čl. 10. O papežských vyslancích (legati)	145
1. Dějiny	145
2. Legati a latere	146
3. Nuntii	147
4. Legatinati	147
Čl. 11. O patriarších a primasech	149
1. Vznik důstojnosti	149
2. Národní patriarcháty	150
3. Latinští patriarchové	150
4. Čestní patriarchové	150
5. Primasové	151
6. Sněmy plenární	152
Čl. 12. O metropolitěch	152
1. Vývoj právního zřízení	153
2. Právo dekretální	153
3. Právo platné	154
4. Pallium	155
5. Metropolitní kříž	157
6. Sněm provinciální	157
7. Biskupské porady	158
Čl. 13. Apoštolští vikáři a prefekti	159
1. Dějiny misijního práva	159
2. Dosazování v úřad	160
3. Pravomoc v misiích	160
4. Poměr k misionářům	161
5. Styky s papežskou kurií	161
6. Residenční povinnost	162
7. Poradní sbor a sněmy	162
8. Výsady misijních prelátů	162
9. Výměna osob	163
Čl. 14. O apoštolských administrátorech a nižších prelátech	164
1. Pojem hodnosti	164
2. Důvody jmenování	164

3. Pravomoc	164
4. Zánik úřadu	165
5. Prelati inferiores	165

Díl II. Diecéšní biskup a jeho pomocníci.

Čl. 1. Dosazování biskupů v úřad	166
1. Původ úřadu	167
2. Hierarchický stupeň biskupů	167
3. Druhy biskupů	168
4. Výběr osob	169
5. Osobní způsobilost kandidátova	172
6. Udělení pravomoci	172
7. Uvedení v úřad	172
Čl. 2. O právních závazcích biskupů	173
1. Moc zákonodárná a výkonná	173
2. Úřad kazatelský	174
3. Censura knih	174
4. Povinnost residenční	175
5. Mše svatá pro populo	175
6. Styk se Svatou Stolicí	175
7. Kanonická visitace	176
8. Diecéšní synoda	177
9. Správa semináře	178
Čl. 3. O právech a výsadách biskupů	179
1. Výkony pontifikální	179
2. Svátost biřmování	179
3. Mše svatá	180
4. Zpovědní pravomoc	180
5. Svěcení duchovních	181
6. Konsekrace chrámů a posvátných předmětů	181
7. Zřizování oratoří	182
8. Církevní umění	182
9. Benedikce opatů	183
10. Pravomoc na řeholníky	184
11. Výsadní práva biskupů	184
12. Pomocný biskup	185
13. Pocty biskupu příslušející	185
Čl. 4. O biskupské kurii	186
1. Generální vikář	187
2. Kancléř	189
3. Notáři	190
4. Synodální examinátoři	190
5. Faráři konsultoři	191
6. Biskupský oficiál	191
7. Synodální soudcové	191
8. Vyšetřující soudce	192
9. Soudní referent	192
10. Soudní notář	192
11. Strážce spravedlnosti	193
12. Ochránce manželského svazku	193

13. Soudní poslové	193
14. Správa diecévního majetku	194
Čl. 5. O kapitulách kanovníků	194
1. Historický vývoj	194
2. Druhy kapitul	196
3. Zřizování kapitul	196
4. Jmenování kanovníků	197
5. Kapitulní hodnosti (dignitates) a úřady (officia)	198
6. Kapitulní stanovy	200
7. Poměr kapituly k biskupovi	200
8. Kanonické hodinky	201
9. Konventní mše	202
10. Poměr kapituly k dómskému faráři	202
11. Residenční povinnost	202
12. Kanovnícké prebendy	203
13. Přednosti a výsady kanovníků	203
14. Diecévní konsultori	204
15. Uprázdňování stolce biskupského	204
Čl. 6. O venkovských vikářích	205
1. Původ úřadu	206
2. Osoba vikářova	206
3. Dozor na církevní kázeň	207
4. Kanonická visitace	207
5. Péče o choré faráře	207
6. Vikariátní schůze (collationes, conferentiae)	207
7. Zpráva o stavu vikariátu	207

Díl III. O faráři a jeho pomocnících.

Čl. 1. Vývoj farního zřízení	208
1. Dějiny	208
2. Platné právo	209
3. Druhy farářů	210
4. Zdroj farářovy autority	211
Čl. 2. Nabývání farního úřadu a obročí	212
1. Udělovatel	212
2. Vlastnosti čekatelovy	212
3. Farní konkurs	213
4. Konkurs v provincii pražské	214
5. Kanonická sponse	215
Čl. 3. Práva vyhrazená faráři	215
1. Slavný křest	215
2. Přijímání nemocných	216
3. Viaticum a poslední pomazání	216
4. Ohlášky a oddavky	217
5. Pohřební právo	218
6. Žehnání domů	220
7. Veřejné průvody, poutě a svěcení	221
8. Jiná práva farářova	221
9. Farářovy důchody	222
Čl. 4. Povinnosti farářovy	223
1. Duchovní správa	223

2. Residence	223
3. Mše svatá pro populo	224
4. Bohoslužby	225
5. Náboženská výchova dětí	225
6. Kázání	226
7. Péče o nemocné	226
8. Charitativní činnost	227
9. Farní knihy	227
10. Správa farního majetku	228
11. Obsazování nižších úřadů	229
Čl. 5. O farářových zástupcích a pomocnících	229
1. Vicarius actualis	230
2. Vicarius oeconomus	230
3. Vicarius substitutus	231
4. Vicarius adiutor	231
5. Vicarius cooperator	231
6. Ecclesiae rectores	232
Doslov. O právním stavu laiků v církvi	233
A. Úkoly laiků	233
B. Práva a výhody laiků	234
Ukazovatel jmenný	237
Ukazovatel věcný	243

